

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1C/19/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8214200967
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Krochtová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2020:8214200967.20

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou JUDr. Katarínou Krochtovou v právnej veci žalobcov X./I. V. S., K.. XX.XX.XXXX, X.. W. XX, O., X./I. Q. S., K.. XX.XX.XXXX, Ľ. XXX/X, O., X./I. Q. S., K.. XX.XX.XXXX, F. XX, O., X./I. Q.. V. S., K.. XX.XX.XXXX, K. X, O., X./I. Q. S., K.. XX.XX.XXXX, F. XX, O., X./I. X. S., K.. XX.XX.XXXX, Š. XXXX/XX, O., X./I. Q. S., K.. XX.XX.XXXX, S. XXX/XX, O., X./I. Q. S., K.. XX.XX.XXXX, F. XX, O., X./I. Y. S., K.. XX.XX.XXXX, F. XX, O., zast. SVITOK a spol., s.r.o., Tomášikova 23/C, 821 01 Bratislava, proti žalovanému Mesto Bardejov, Radničné námestie 16, Bardejov, IČO: 00 321 842, za účasti intervenienta na strane žalovaného V. Q., K.. XX.XX.XXXX, V. XX, O., zast. JUDr. Peter Čurilla, advokát so sídlom Hlavná 11, Prešov, o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po nebohom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a .

II. Žalovanému p r i z n á v a voči žalobcom v 1. až 9. rade n á r o k na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

III. Intervenientovi na strane žalovaného n á r o k na náhradu trov konania voči žalobcom v 1. až 9. rade n e p r i z n á v a .

IV. Intervenientovi na strane žalovaného n á r o k na náhradu separátnych trov na základe jeho návrhu zo dňa 29.04.2019, voči žalobcom v 1. až 9. rade n e p r i z n á v a .

V. Intervenientovi na strane žalovaného p r i z n á v a voči žalobcom v 1. až 9. rade n á r o k na náhradu separátnych trov na základe jeho návrhu zo dňa 03.02.2020, v plnom rozsahu, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Tunajšiemu súdu bola dňa 07.02.2014 doručená žaloba, ktorou sa právny predchodca žalobcov domáhal voči žalovanému určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam.

2. V žalobe dôvodil tím, že na prelome rokov 1959 a 1960 kúpil pozemok, ktorý je ako parcela č. XXXX U. Č.. XXXX zapísaný na LV č. XXXXX, k. ú. Bardejov. Predávajúcim bol poučený, že hranice pozemku siahajú tak, ako je to vyznačené na priloženej mape, teda po súčasnú hranicu poľnej cesty. Pri kúpe pozemku bola tak ako dnes vedená popri poľnej ceste prístupová cesta pozdĺž styku pozemku žalobcu a samotnej poľnej cesty, a to vzhľadom na vyznačené a riadne užívané vstupné body. V minulosti na žiadosť predsedu JRD p. Q. žalobca ako vlastník umožnil po dotknutej časti parcely prejazd poľnohospodárskych strojov, hlavne kombajnov, ktorým by bol oplotením pozemku v takom

rozsahu, ako ho nadobudol, prejazd znemožnený. To, že žalobca bol oslovený ako vlastník dotknutej parcely, ho len utvrdilo v tom, že je vlastníkom dotknutej parcely tak, ako ju pôvodne nadobudol. Časť tejto parcely je od nadobudnutia, celé desaťročia, využívaná žalobcom ako jediná prístupová cesta k jeho rodinnému domu a záhrade, ktoré sú zapísané na LV č. XXXXX, k. ú. Bardejov. Prístupová cesta je však súčasťou parcely EKN č. XXXX/X, ktorá je zapísaná na LV č. XXXXX, k. ú. Bardejov, vo vlastníctve žalovaného. Žalobca vyslovil názor, že evidenčný stav nezodpovedá stavu právneho, nakoľko podľa jeho názoru sa stal vlastníkom danej časti parcely najneskôr vydržaním podľa § 134 Občianskeho zákonníka. Žalobca uviedol, že spĺňa všetky zákonné predpoklady pre vznik vlastníckeho práva vydržaním, a to a) dobromyseľnosť, že mu časť dotknutej parcely patrí, keďže ju dlhé roky užíval a jednalo sa s ním ako s vlastníkom tejto časti parcely, b) uplynutie 10-ročnej vydržacej doby, k čomu došlo najneskôr dňa 01.01.1992, keď bolo do právneho poriadku prinavrátené vydržanie, pričom počas celej predchádzajúcej doby (1960-1992) bol preukázateľne dobromyseľný, že mu nehnuteľnosť patrí, c) daná časť parcely je nehnuteľnosť, a teda spĺňa podmienku spôsobilého predmetu vydržania. Na podporu svojich tvrdení žalobca navrhol v konaní vypočuť v žalobe označených svedkov a predložil aj fotodokumentáciu o užívaní tejto časti parcely posledných 20 rokov. Žalobca uviedol, že so žalovaným sa snažil viackrát mimosúdne dohodnúť, naposledy dňa 27.08.2013. V súvislosti s uplatnením svojich práv si žalobca dal vyhotoviť Geometrický plán Ing. U. O. GEOPLÁN, v ktorom je graficky znázornená parcela, ktorej určenia vlastníckeho práva sa žalobca domáha. Žalobca ďalej uviedol, že na predmetnom určení je daný naliehavý právny záujem, nakoľko predmetná časť parcely bola vystavená viacerým atakom zo strany tretích osôb, keď došlo k zničeniu tují vysadených na hraniciach tejto časti pozemku, odstavením motorových vozidiel, ktoré takýmto spôsobom bránili žalobcovi a členom jeho rodiny v prístupe k rodinnému domu a pod. Na základe toho sa žalobca domáhal, aby súd určil, že je vlastníkom parcely č. XXXX/X, vytvorenej geometrickým plánom č. XX/XXXX, vyhotoveným dňa 04.04.2012 Ing. U. O. GEOPLÁN, o výmere 215 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, zapísanej na LV č. XXXXX, k. ú. Bardejov, obec Bardejov, okres Bardejov, o veľkosti podielu 1/1 z celku. Žalobca si uplatnil aj náhradu trov konania.

3. K žalobe sa vyjadril žalovaný podaním doručeným súdu dňa 27.03.2014. Vo vyjadrení žalovaný argumentoval tým, že žalobca nespĺnil ani jednu z podmienok vydržania. Zároveň dodal, že podľa právneho výkladu § 134 Občianskeho zákonníka v prípade stretu práva a povinnosti pravého vlastníka a oprávneného držiteľa veci má jednoznačne prednosť vlastníka ako nositeľa silnejšieho práva k veci. Žalovaný taktiež namietal dobromyseľnosť žalobcu a uviedol, že táto nemôže vychádzať z jeho subjektívneho presvedčenia, že mu vec patrí. Konštatovanie žalobcu o tom, že pri kúpe bol predávajúcim poučený o tom, že hranice pozemku siahajú tak, ako je to vyznačené v priloženej mape, je nedostatočné. Taktiež vyslovil názor, že predseda JRD nie je osobou, ktorá by hodnoverným spôsobom mohla preukazovať hranice pozemku. V súčasnej dobe žalobca užíva viac ako nadobudol na základe kúpnej zmluvy a priznanie ďalšej časti pozemku by bolo bezdôvodným obohatením na úkor žalovaného ako terajšieho vlastníka. O tom, že žalobca nie je dobromyseľný, svedčí aj skutočnosť, že viackrát sa snažil od žalovaného odkúpiť spornú časť tohto pozemku, avšak predaj nebol schválený. Podľa žalovaného žalobca neosvedčil ani existenciu naliehavého právneho záujmu, keďže ako jediný dôvod podania žaloby uviedol susedské spory. Preto žiadal žalobu zamietnuť.

4. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním doručeným súdu dňa 28.11.2014. Žalobca tvrdil, že predmetnú časť pozemku nadobudol vydržaním pri splnení všetkých zákonných predpokladov. Poukázal na predsedu JRD p. Q., ktorý so žalobcom ohľadom spornej časti parcely jednal ako s vlastníkom. Žalobca argumentoval aj rozsudkom Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22Cdo 1848/98, podľa ktorého: „Ak sa nadobúdateľ nehnuteľnosti chopí držby časti parcely, ktorú nekúpil, môže byť so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že je vlastníkom aj tejto časti. Jedným z hľadísk pre posúdenie ospravedliteľnosti omylu držiteľa je v takom prípade aj pomer plochy kúpeného a skutočne držaného pozemku“. Skutočnosť, že žalobca sa snažil vyriešiť spor mimosúdne, bolo pochopiteľné s prihliadnutím k jeho veku a snahe vyhnúť sa dlhotrvajúcemu súdному sporu. O jeho dobromyseľnosti svedčí aj skutočnosť, že udelil súhlas na prechod poľnohospodárskych strojov cez túto časť parcely. Žalobca zopakoval, že k uplynutiu vydržacej doby došlo najneskôr dňa 01.01.1992 a zopakoval tiež, že v danom prípade ide o spôsobilý predmet vydržania. Tvrdil, že na určovacej žalobe je daný naliehavý právny záujem vzhľadom na skutočnosť, že prístup k jeho obydliu a záhrade by mal byť znemožnený, čo robí jeho právne postavenie neistým. Poukázal aj na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 531/2012 zo dňa 12.02.2013, z ktorého okrem iného vyplýva, že v

prípade spornosti v tých právnych vzťahoch k nehnuteľnostiam, o ktorých sa vedie príslušná evidencia (kataster nehnuteľností), je určovací žaloba spravidla prípustná.

5. Podaním doručeným súdu dňa 27.02.2015 V. Q., K.. XX.XX.XXXX, O. V. XX, O., z vlastného podnetu prejavil vôľu vstúpiť do konania na strane žalovaného s odôvodnením, že prístupová komunikácia sčasti zastavaná žalobcom slúži nielen jemu, ale aj ďalším vlastníkom susediacich nehnuteľností ako prístupová komunikácia k ich nehnuteľnostiam. Žalovaný v podaní doručenom súdu dňa 18.05.2015 vyslovil, že nemá námietky k vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Uznesením č. k. 1C/19/2014-105 zo dňa 02.02.2016 tunajší súd pripustil V. Q. ako vedľajšieho účastníka do konania. Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 5Co/124/2016-123 zo dňa 06.09.2016 označené uznesenie tunajšieho súdu zrušil s odôvodnením, že rozhodnutie nemalo byť vydané vzhľadom na absenciu návrhu niektorej zo strán sporu.

6. Podaním doručeným súdu dňa 27.10.2016 V. Q. ako intervenient prostredníctvom svojho právneho zástupcu oznámil svoj vstup do konania na strane žalovaného. Žalovaný vo vzťahu k uvedenému nemal žiadne námietky. Žalobca vo svojom stanovisku doručenom súdu dňa 23.12.2016 okrem iného uviedol, že v prípade pozitívneho určovacieho výroku nebude V. Q. obmedzený v práve prechodu a prejazdu cez prístupovú cestu k svojmu pozemku, k parcele č. 3358/4, zapísanej na LV č. XXXX, k. ú. Bardejov, keďže medzi stranami je sporná len časť dotknutej prístupovej cesty. Žalobca považoval vstup V. Q. do konania za šikanózný a dodal, že jeho vstupom do konania by sa jeho postavenie ako žalobcu zhoršilo, došlo by k sťažaniu uplatnenia jeho procesných práv a k zvýšeniu nákladov na dokazovanie. Preto navrhol, aby súd rozhodol, že vstup V. Q. ako intervenienta do konania je neprípustný. Tunajší súd rozhodol uznesením č. k. 1C/19/2014-136 zo dňa 08.02.2017 tak, že pripustil vstup intervenienta do konania na strane žalovaného. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 03.03.2017.

7. V priebehu konania dňa 21.09.2017 žalobca zomrel, preto súd uznesením č. k. 1C/19/2014-196 zo dňa 23.03.2018 pokračoval v konaní s dedičmi žalobcu: X./ V. S., K.. XX.XX.XXXX, X. W. XX, O., X./ Q. S., K.. XX.XX.XXXX, Ľ. XXX/X, O., X./ Q. S., K.. XX.XX.XXXX, F. XX, O., X./ Q. V. S., K.. XX.XX.XXXX, K. X, O., X./ Q. S., K.. XX.XX.XXXX, F. XX, O., X./ X. S. U., K.. XX.XX.XXXX, Š. XXXX/XX, O., X./ Q. S., K.. XX.XX.XXXX, S. XXX/XX, O., X./ Q. S., K.. XX.XX.XXXX, F. XX, O., X./ Y. S., K.. XX.XX.XXXX, F.K. XX, O.. Na základe výzvy súdu niektorí žalobcovia vyslovili, že netrvajú na podanej žalobe. Intervenient na strane žalovaného nemal námietky v súvislosti s čiastočným zastavením konania. Preto súd uznesením č. k. 1C/19/2014-230 zo dňa 31.10.2018 konanie o nárokoch Q. S., X. S., Q. Y. S., Q. S. U. Y. S., zastavil. Na pojednávaní dňa 01.04.2019 právny zástupca žalobcov navrhol, aby súd pripustil do konania aj pôvodných žalobcov, voči ktorým bolo konanie skôr zastavené a navrhol pripustiť zmenu žaloby. Na základe toho súd uznesením č. k. 1C/19/2014-308 zo dňa 06.05.2019 pripustil do konania pôvodné subjekty na strane žalobcov (Q. S., X. S., Q. S., Q. S. U. Y. S.). Súd zároveň pripustil zmenu žaloby v tomto znení: „Pozemok registra CKN, parcela č. 3361/1, vytvorený geometrickým plánom č. XX/XXXX, vyhotoveným dňa 04.04.2012 Ing. U. O. GEOPLÁN, o výmere 215 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, zapísaný na LV č. XXXXX, k. ú. Bardejov, obec Bardejov, okres Bardejov, patrí do dedičstva po zomr. V. S., K.. XX.XX.XXXX, zomr. dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom F. XXXX/XX, Bardejov“.

8. Podaním zo dňa 30.01.2020 žalobcovia prostredníctvom svojho právneho zástupcu upresnili znenie petitu žaloby, pričom dodali, že sa domáhajú určenia vlastníckeho práva vždy k totožnému pozemku, ktorý bol v novom geometrickom pláne označený inak, hoci výmera a priestorové určenie ostalo totožné. Na základe toho žiadali pripustiť zmenu žaloby v tomto znení: „Časť pozemku registra EKN, parcelné číslo XXXX/X, o výmere 1.025 m², druh pozemku: orná pôda, zapísaného na LV č. XXXXX vydanom Okresným úradom Bardejov pre katastrálne územie Bardejov, obec Bardejov, okres Bardejov, označená ako novovytvorený pozemok registra CKN, parcelné číslo XXXX/X, o výmere 215 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria podľa geometrického plánu č. XX/XXXX, vyhotoveného dňa 16.04.2019 Ing. V. O. GEOPLÁN, IČO: 517 475 45 a úradne overeného Okresným úradom Bardejov dňa 02.05.2019, pod číslom F.-XXX/XXXX, ktorého kópia je súčasťou tohto rozsudku, patrí do dedičstva po zomrelom V. S., K.. XX.XX.XXXX, zomr. dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom F. XXXX/XX, Bardejov“. Súd pripustil zmenu žaloby v uvedenom znení na pojednávaní dňa 31.01.2020.

9. Podaním doručeným súdu dňa 28.02.2020 sa žalovaný vyjadril k predbežnému právnomu názoru súdu a dodal, že v danom prípade nejde o totožnú situáciu ako v prípade rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 120/2019 zo dňa 27.08.2019. Žalovaný uviedol, že časť parcely EKN č.

XXXX/X nebola zo strany vtedajších príslušných orgánov prenechaná do osobného užívania právneho predchodcu žalobcov a neboli na nej oprávnenými osobami zamerané a vytýčené jej hranice, pozdĺž ktorých neskôr právny predchodca postavil oplotenie. Časť predmetnej nehnuteľnosti nikdy nebola užívaná v celosti spolu s ostatnými nehnuteľnosťami vo vlastníctve právneho predchodcu žalobcov. Žalovaný vyslovil názor, že v tomto prípade nešlo o poctivý spôsob nadobudnutia nehnuteľnosti, nakoľko za túto časť nehnuteľnosti nikdy nezaplatili kúpnu cenu a nikdy neplatili ani daň z nehnuteľností. Žalovaný ako výlučný vlastník spornej nehnuteľnosti evidoval problémy s právnym predchodcom žalobcov už od roku 1998, a to na základe žiadosti občanov na ulici Gróner, ktorí mali problémy s prístupom k svojim parcelám. Žalovaný preto vyzval právneho predchodcu žalobcu na odstránenie stavby prístrešku, ihličnatých drevín a dlažobných kociek v termíne do 31.07.1998 tak, aby pozemok mohol slúžiť ako prístup k rodinným domom a záhradám, k čomu parcela č. 3361 je určená. Podľa názoru žalovaného o nedobromyseľnosti právneho predchodcu žalobcov svedčí aj skutočnosť, že spornú časť pozemku sa snažil v rokoch 2009 a 2013 odkúpiť, ako aj to, že pôvodný geometrický plán z roku 2012 bol vyhotovený za účelom zriadenia vecného bremena - práva prechodu a prejazdu cez pozemok parcelu č. XXXX/X. Okrem toho žalovaný poukázal na to, že parcela CKN č. XXXX resp. EKN XXXX/X - zastavaná plocha a nádvorie je určená na účelovú prístupovú cestu k parcelám vlastníkov určených na záhradkárске a poľnohospodárske využitie. Taktiež je určená pre prístup k parcelám CKN č. XXXX, XXXX U. XXXX, ktoré sú určené na nízkopodlažnú bytovú zástavbu. Poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo/1868/2000 z 15.11.2000, z ktorého okrem iného vyplýva aj to, že ak vlastník pozemku zriadi účelovú komunikáciu alebo konkludentne s tým súhlasí, stáva sa táto komunikácia verejne prístupnou. Vlastník pozemku potom už následne nemôže jednostranným vyhlásením zamedziť jej všeobecnému užívaniu a k takejto regulácii nie sú oprávnení ani právni nástupcovia pôvodného vlastníka. Na základe uvedeného žalovaný navrhol, aby súd žalobu zamietol.

10. Podaním zo dňa 29.02.2020 žalobcovia prostredníctvom svojho právneho zástupcu poskytli svoje vyjadrenie, v ktorom uviedli, že doterajšie vykonané dokazovanie potvrdilo dobromyseľnosť a dobu trvania držby časti pozemku zo strany ich právneho predchodcu. Podľa žalobcov z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že pozemok užívaný pôvodným žalobcom začínal na vzdialenosť 1,5 až 2 metre od ďalšieho pozemku, keďže táto šírka bola v tom čase potrebná na prejazd vozu ťahaného koňmi. Zároveň na časti pozemku sú dlhodobo postavené stavebné konštrukcie a zasadené stromy, o ktoré sa starala rodina žalobcov. Zároveň jediný prístup k domu rodiny žalobcov, ako aj na terasovitú záhradu v kopci je možný len cez časť pozemku a takto bol prístup vykonávaný od roku 1959. Žalobcovia poukázali na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo/260/2008 zo dňa 10.12.2008, z ktorého okrem iného vyplýva, že z hľadiska dobromyseľnosti ide o to, aby držiteľ bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu právny titul svedčí. Tiež poukázali na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo/954/2005 zo dňa 15.06.2006, z ktorého okrem iného vyplýva, že ak sa nadobúdateľ nehnuteľnosti chopí držby časti susednej parcely, ktorú nenadobudol, jedným z hľadísk pre posúdenie ospravedlniteľnosti omylu držiteľa je v takom prípade pomer plochy kúpeného a skutočne držaného pozemku, pričom judikatúra najvyššieho súdu toleruje podľa okolností prípadu aj prekročenie vo výške až do 50 % výmery nadobudnutého pozemku. Výmera spornej časti parcely v rozsahu 215 m² predstavuje len 18,90 % výmery pozemkov zapísaných na LV č. XXXXX, ktoré sú oplotené pevným oplotením, pričom tieto pozemky boli užívané aj rodinou, ktorá ich predala právnemu predchodcovi žalobcov. Taktiež poukázali na tvar časti pozemku, ktorý po celej hranici dopĺňa kompaktný tvar pozemku žalobcov a zároveň ponecháva priestor pre poľnú cestu historicky používanú. S poukazom na druhú vetu § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka uviedli, že žalovaný a intervenient na strane žalovaného nepredložili relevantné dôkazy, ktoré by vyvrátili zákonnú domnienku oprávnenosti držby časti pozemku na strane žalobcov a ich právnych predchodcov, preto podľa nich platí skutočnosť predpokladaná zákonnou domnienkou podľa označeného zákonného ustanovenia. Okrem toho žalobcovia reagovali aj na argument žalovaného týkajúci sa snahy ich právneho predchodcu odkúpiť sporný pozemok, pričom v tejto súvislosti uviedli, že tak učinil až po uplynutí vydržacej doby v záujme vyriešenia veci. Pokiaľ ide o ostatné podmienky vydržania, poukázali na svoje skoršie vyjadrenia a dodali, že tieto taktiež boli splnené. Preto navrhli, aby súd žalobe vyhovel.

11. Súd vo veci nariadil pojednávania, ktoré sa uskutočnili v dňoch 12.02.2015, 02.01.2019, 01.04.2019, 15.12.2019, 31.01.2020 a 17.06.2020. Dňa 07.10.2019 súd vykonal obhliadku na mieste samom.

12. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom žaloby, výpisom z LV č. XXXXX, výpisom z katastrálnej mapy parcely č. XXXX, výpisom z LV č. XXXXX, fotodokumentáciou zachytávajúcou tvar

miesta (č.l. 7-8), písomným podaním právneho zástupcu právneho predchodcu žalobcov adresovaným žalovanému, Geometrickým plánom č. XX/XXXX (č.l.10), pozemkovoknižnou vložkou č. XXXX, k. ú. Bardejov, LV č. XXXXX, k. ú. Bardejov, kópiou katastrálnej mapy na parcelu č. 3360 (č.l. 33-34), zmluvou o poskytnutí štátneho príspevku na individuálnu bytovú výstavbu občanovi (č.l. 35-38), výpisom z evidencie nehnuteľností (č.l.39), rozhodnutím o schválení ROEP (č.l. 40-41), listinnými dôkazmi predloženými do konania žalovaným týkajúcimi sa žiadosti žalobcu o odkúpenie spornej parcely (č.l. 42-47), listinnými dôkazmi týkajúcimi sa LV č. XXXXX spolu s kópiou z mapy určeného operátu (č.l.53-62), listinným dôkazom o prekrytí starých máp so súčasným stavom (č.l. 69), listinnými dôkazmi týkajúcimi sa pozemkovoknižnej vložky č. XX, č. XXXX, obe k. ú. Bardejov a kópiou kúpnej zmluvy č. XXX/XXXX (č.l.72-92), lustráciou právneho predchodcu žalobcu v Registri obyvateľov (č.l. 155), listinnými dôkazmi týkajúcimi sa pozemkovoknižných vložiek č. XX, XXX, XXXX, LV č. XXX a LV č. XXXXX, kópiou č. d. XXX/XX, kópiou kúpnej zmluvy vrátane grafickej časti zo dňa 03.03.1960 (č.l. 157-191), oznámením Notárskeho úradu JUDr. X. Z. o dedičoch po nebohom žalobcovi (č.l. 192), fotodokumentáciou (č.l. 288-290), obsahom prílohovej obálky tvorenej fotografiami predloženými Q. S. ako žalobcom v 2. rade, Geometrickým plánom Č.. XX/XXXX (č.l. 362-364), uznesením mestského zastupiteľstva žalovaného č. XX/XXXX zo dňa 26.09.2013, výzvou žalovaného na odstránenie stavby zo dňa 25.05.1998 (č.l. 395), listinným dôkazom o spôsobe využitia parcely registra CKN č. XXXX, k. ú. Bardejov (č.l. 396), písomnými podaniami a vyjadreniami právneho zástupcu žalobcov, žalovaného a právneho zástupcu intervenienta na strane žalovaného, ako aj ďalšími s vecou súvisiacimi listinnými dôkazmi.

13. Právny zástupca žalobcov na pojednávaní dňa 12.02.2015 uviedol, že žalobcovi svedčí nadobúdaci titul, ktorým nadobudol parcely registra CKN č. XXXX U. Č.. XXXX, ktoré sú zapísané na LV č. XXXXX, k. ú. Bardejov. Žalobca mal od počiatku za to, že parcely nadobudol tak, ako mu to predávajúcim bolo vymedzené, tak ako to užíval jeho právny predchodca a od toho času dobromyseľne držal spornú časť parcely s tým, že mu patrí. Skutočnosť, že žalobca mal v snahe vyriešiť danú vec mimosúdne, nemožno pripísať na úkor jeho dobromyseľnosti. K vydržaniu podľa neho došlo najneskôr dňa 01.01.1992. Na pojednávaní dňa 31.01.2020 uviedol, že žalobcovia sa aj po predložení nového geometrického plánu kvalitatívne aj kvantitatívne domáhajú toho istého. Ide o uplatnenie práv k tej istej parcele, o tej istej výmere a toho istého umiestnenia. Na pojednávaní dňa 17.06.2020 trval na tom, že právny predchodca žalobcov predmetnú časť pozemku nadobudol kúpou spolu s oploteným pozemkom okolo rodinného domu a vzhľadom na neskoršie pochybenie pri zakresľovaní priebehu hraníc pozemkov v tejto oblasti žalobcovia tvrdili, že túto časť pozemku nadobudli vydržaním. Skutočnosť, že predmetná časť pozemku bola súčasťou kúpy, ktorú nadobudol právny predchodca žalobcov, vyplýva aj z výpovede svedka Q. W. (nar. 1942), ktorý v danej oblasti dlhodobo žije. Poukázal na výpoveď tohto svedka, ktorý uviedol, že medzi pozemkom pána V. a pozemkom manželov V. existovala poľná cesta - úvoz, len v šírke 1,5 metra a v takejto šírke prebiehala pozdĺž celej hranice pozemkov manželov V.. Tiež poukázal na to ako tento svedok tvrdil, že pani V. ho napomínala, aby jeho dobytok neprechádzal cez ich pozemok. Rovnako poukázal na výpoveď svedka W., ktorý uviedol, že vzhľadom na úzku šírku poľnej cesty nemohli ísť vedľa seba dva povozy a vždy musel niekto dávať pozor hore na kopci na zákrute tejto cesty, aby sa tam dva povozy nestretli. Právny zástupca súčasne upozornil na to, že svedok uviedol, že tá časť zemského povrchu, ktorá je v súčasnosti medzi bielym plotom a plotom z kolíkov, ako vyplýva z obliadky a z predloženej dokumentácie, nebola cestou, tento pozemok bol zatrávnený a ešte manželia V. na tomto pozemku pásli dobytok. Právny predchodca žalobcov odkúpil celý pozemok manželov V. v rozsahu ako ho aj oni užívali, bez ohľadu na priebeh oplotenia v tom čase. Ako vysvetľovali žalobcovia v priebehu konania momentálne umiestnenie plota bolo ich slobodným rozhodnutím, avšak neznamenalo vzdanie sa vlastníckeho práva k pozemku vo vlastníctve ich právneho predchodcu, ktorý ostal z vonkajšej časti - za plotom. Poukázal na to, že právny predchodca žalobcov aj túto časť pozemku naďalej užíval ako svoju vlastnú, staral sa o ňu, vysádzal ovocné stromy, zriadil na tomto pozemku trvalú stavbu, pričom na tomto pozemku sa nachádza aj zdroj vody pre rodinný dom žalobcov. Akcentoval aj na zákonnú prezumpciu oprávnenosti držby podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka a v tej súvislosti aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 4Cdo/120/2019. V konaní neboli zo strany žalovaného a intervenienta na strane žalovaného produkované také dôkazy, ktoré by mali túto domnienku vyvrátiť. Tiež tvrdil, že právny predchodca žalobcov od nadobudnutia tohto pozemku minimálne do roku 1992 bol dobromyseľným, oprávneným držiteľom, a preto uviedol, že vydržacia doba uplynula k 01.01.1992. Vo vzťahu k námietkam žalovaného o tom, že na predmetnom pozemku má existovať účelová komunikácia doplnil, že účelová komunikácia existovala a existuje len v šírke 1,5 metra od oploteného pozemku suseda V.. Žalobcovia preto navrhli, aby súd žalobe vyhovel a aby im priznal náhradu trov konania.

14. Žalovaný na pojednávaní dňa 12.02.2015 uviedol, že parcelu tak, ako je vymedzená v súčasnosti, získal na základe zákona o majetku obcí a skutočnosť, že niekto si skôr alebo neskôr vymedzil hranicu chybným spôsobom, nezakladá právo na získanie vlastníctva. Ak by súd žalobe vyhovel, žalobca by neoprávnene získal viac, než nadobudol kúpou. V prospech žalovaného svedčí aj prekrytie starých máp so súčasným stavom. Podľa žalovaného sa žalobcovia v rámci tohto predmetu konania nedomôžu toho, o čom im v podstate ide, a to je zabezpečenie prístupu k ich domu, kdeže žalovaný ako vlastník im v tom nikdy nebránil. Tiež navrhol, aby súd nepripustil návrh žalobcov na zmenu petitu žaloby. Pokiaľ ide o otázku vydržania nehnuteľnosti, žalovaný vyslovil názor, že v tomto prípade nie je určujúci subjektívny pocit žalobcov, ale je potrebné zohľadniť aj objektívne okolnosti nadobudnutia spornej parcely, ktorá nebola zahrnutá v kúpnej zmluve. Na pojednávaní dňa 17.06.2020 v celom rozsahu zotrval na doterajších vyjadreniach. Navrhol žalobu zamietnuť. Žalovaný vyslovil názor, že žalobcovia by vydržaním získali viac o jednu štvrtinu ako nadobudol ich právny predchodca kúpou zmluvou. Išlo by tak o bezdôvodné obohatenie. Pozemok vo vlastníctve žalovaného slúži verejnosti a slúži nielen žalobcom, ale všetkým obyvateľom mesta Bardejov ako účelová komunikácia. Prístup k rodinnému domu žalobcov je riadne zabezpečený, a preto nie je potrebné, aby títo museli nadobudnúť vlastnícke právo aj k tejto časti pozemku. Tiež uviedol, že prístupovú cestu môže užívať ktokoľvek, aj žalobcovia. Dodal, že v danom prípade by vlastnícke právo nadobudol niekto iný a už by nešlo o priestor verejný a verejnú komunikáciu. Žalobu navrhol zamietnuť.

15. Právny zástupca intervenienta na strane žalovaného považoval petit žaloby za nevykonateľný, pokiaľ ide o petit v znení, že právny predchodca žalobcov je vlastníkom spornej časti parcely. Namietal, že Geometrický plán vyhotovený Ing. U. O. nie je úradne overený, nezodpovedá zápisu v katastri nehnuteľností, pričom bol vyhotovený za účelom zriadenia vecného bremena. Tiež uviedol, že mu nie je známa parcela číslo XXXX/X o výmere 215 m², zapísaná na LV č. XXXXX, ale len diel tejto parcely, ktorá je zapísaná na tomto LV. Pokiaľ časť tejto parcely nebude mať ČKN alebo EKN označenie, nie je možný zápis do katastra nehnuteľností. Pokiaľ ide o námietky žalobcov súvisiace s tým, že intervenient im mal brániť v prístupe k ich vlastníctvu uviedol, že táto okolnosť nie je predmetom tohto konania, pričom svoje práva si podľa jeho názoru môžu žalobcovia uplatniť v inom konaní. Namietal, že žalobcovia v priebehu konania viackrát navrhli zmenu petitu žaloby a že procesné návrhy a dôkazy predkladali s oneskorením. Aj pojednávanie nariadené na dňa 31.01.2020 považoval za zmarené zo strany žalobcov. Navrhol nepripustiť zmenu petitu žaloby. Na pojednávaní dňa 31.01.2020 právny zástupca k vyslovenému predbežnému právnomu názoru súdu uviedol, že v danom prípade žalobcovia netvrdia, že sporná parcela nebola zahrnutá v kúpnej zmluve, ale žalobcovia v danom prípade tvrdia, že ich právni predchodcovia v rámci kúpy nehnuteľností nadobudli tiež časť susediacej nehnuteľnosti, ktorej vydržania sa domáhajú. Z tohto dôvodu sa nedomnieval, aby rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4CdO 120/2019 zo dňa 27.08.2019 riešilo totožnú situáciu ako v danom prípade. Na pojednávaní dňa 17.06.2020 právny zástupca uviedol, že spor považuje zo strany žalobcov za nepochopenie podstaty vydržania. Podľa jeho názoru z doterajšieho dokazovania ako aj zo zápisnice o obhliadke na mieste samom vyplýva, že hranice oplotenia pozemku boli vždy v takom stave v akom sú aj dnes, to znamená vpredu biely plot, vzadu tiahnuce sa oplotenie, čo oni nepopierali. Pokiaľ ide o výmeru parcely 215 m², o ktorú v tomto prípade ide, tak ide o jednu pätinu z celkovej výmery nehnuteľnosti žalobcov, pričom to nepovažoval za zanedbateľnú výmeru. Túto okolnosť považoval za podstatnú z hľadiska dobrej viery. Tiež vyslovil názor, že žaloba mala byť koncipovaná tak, že k polovici pozemku sa mala domáhať určenia vlastníckeho práva manželka právneho predchodcu a vo vzťahu k druhej polovici sa mali domáhať, že vec patrí do dedičstva po nebohom poručiteľovi. Ak by aj podľa jeho názoru došlo k úvahám o vydržaní, tak po formálnej stránke jedine právny predchodca žalobcov spolu so svojou manželkou mohli splniť podmienky vydržania. Uplatnil si nárok na náhradu trov konania.

16. Z obhliadky na mieste samom, ktorá sa konala dňa 07.10.2019, súd zistil, že sporná parcela sa nachádza hneď vedľa parcely č. 3359 vo vlastníctve žalobcov po dĺžke asi 60 metrov od miestnej komunikácie s tým, že ide o pozemok o šírke cca 2,5 metra, cez ktorý je možný prístup do rodinného domu žalobcov. Súď po presune nahor asi 60 metrov od miestnej komunikácie zistil, že kolíkmi a ostnatým drôtom pozdĺž poľnej cesty je oddelený pás pozemku smerujúci od prístrešku nahor a to v šírke cca 2,5 metra, pričom paralelne s týmto ostnatým drôtom cca 2,5 metra od neho sa nachádza biele pletivo ohradzujúce dvor, resp. záhradu žalobcov. Potom, čo sa súď presunul smerom po ulici Gróner zistil, že prístup z tejto miestnej komunikácie (ulice Gróner) je k nehnuteľnosti intervenienta na strane žalovaného možný, avšak terén je neupravený.

17. Žalobcovia v 2., 3., 4. a 5. rade prítomní na obhliadke zhodne uviedli, že túto cestu užívajú ako jedinú prístupovú k svojmu domu. Problém nastal v súvislosti s intervenientom na strane žalovaného (pánom Q.), ktorého nehnuteľnosť susedí s nehnuteľnosťou žalobcov, pričom žalobcovia zhodne uviedli, že túto cestu, ktorá sa nachádza pozdĺžne už identifikovaného úseku o rozmere cca 60 m x 2,5m využíva intervenient na strane žalovaného na prístup k svojmu domu, hoci podľa ich vyjadrenia má prístup aj z miestnej komunikácie. Zároveň uviedli, že intervenient na strane žalovaného im svojim obštrukčným správaním strpčuje život. Raz sa stalo, že tu zaparkoval auto na 11 dní, zablokoval im prístup k rodinnému domu a nemohla sa tu dostať ani sanitka k chorému otcovi. Súčasne vyslovili názor, že možno pri zakresľovaní pozemkov došlo k chybám, pretože pri snímaní zhora to mohlo navodzovať dojem, že poľná cesta vedúca k hornému poľu, k záhradkám, je tá ich prístupová cesta k domu, keďže stromy od suseda V. sa nakláňali k ich pozemku (prístupovej ceste k domu), prekryvali tú poľnú cestu a vytvárali akoby alej. Podľa ich názoru možno tú poľnú cestu prekrytú stromami nebolo zhora vidieť. Žalobcovia zároveň po presune smerom nahor asi 60 m od miestnej komunikácie ukázali, pokiaľ siaha ich pozemok. Ukázali, že tento siaha až po hranicu označenú kolíkmi a ostatným drôtom pozdĺž poľnej cesty. Súd zároveň zistil, že na mieste je vytvorený oddelený pás pozemku smerujúci od prístrešku nahor a to v šírke cca 2,5 metra, ktorý je oddelený kolíkmi a ostatným drôtom z jednej strany a z druhej strany bielym pletivom, ktorým je ohradený dvor, resp. záhrada žalobcov.

18. Žalobca v 2. rade v rámci obhliadky na mieste samom vysvetlil, že to biele pletivo je tu asi 40 rokov a ohradil to ešte ich otec, pričom družstevníci ich žiadali, aby to urobili takto z dôvodu, aby tadiaľ vedeli prechádzať kombajny. Vtedy sused V., ktorý už dávno zomrel, povedal ešte ich otcovi, aby si to ohradili už od poľnej cesty, pretože im to patrí. Z rozprávania ich právneho predchodcu (ich otca) vedia, že otec tak učinil, aby vyhovel družstevníkovi. Okrem toho si spomenul, že z družstva tu počas sezóny parkoval buldozér a pre kombajny pravidelne zrovnával túto cestu, aby tadiaľ mohli prechádzať. Dodal, že poľná cesta je využívaná záhradkármi a intervenientom na strane žalovaného. Uviedol, že všetky tieto skutočnosti si pamätá z detstva, keďže má 52 rokov. V čase, keď im chodievali orať záhradu, uviedol, že obchádzali ich pozemok a prechádzali hranicou, ktorú teraz tvoria kolíky a hneď za orechom zatáčali a prechádzali cez zadnú bielu bránu, ktorá je súčasťou bieleho pletiva. Poukázal na to, že ak chceli porať záhradu, nemali iný prístup na pozemok, len odtiaľ zhora. Žalobca v 2. rade, ktorého súd na pojednávaní dňa 17.06.2020 omylom označil ako žalobca v 4. rade, na tomto pojednávaní na otázku súdu po predložení fotografie na č. I. 288 spisu uviedol, že podľa jeho vedomostí bol rodinný dom v čase kúpy (začiatok 60-tych rokov, pozn.) oplotený, a teda oplotenie lícovalo miestnu komunikáciu okolo stĺpu elektrického vedenia, pokračovalo medzi hranicou miestnej komunikácie, na ktorú sa približne kolmo napájala prístupová cesta a plot sa zatáčal presne tak na hranici ako sú vyznačené na fotografii stĺpiky vedúce popri prístupovej ceste. Ďalej uviedol, že nový plot v stave, v akom je teraz, bol postavený niekedy v roku 1973. Plot postavili v takomto stave a na takomto mieste na požiadanie družstevníkov, aby umožnili vychádzanie ťažkých strojov na zadné pozemky. Na fotografii č. I. 288 ukázal ako právny predchodca jeho otca, pán V. vchádzal do dvora, pričom ukázal, že bránka bola na mieste, kde je na fotografii auto. Zároveň dodal, že pán V. chodil do zadného dvora po tej prístupovej ceste, o ktorú im ide, smerom nahor.

19. Žalobca v 4. rade na obhliadke uviedol, že odjakživa si pamätá, že pozemok bol ich, kúpil ho tatko a tak mu to vravieval. Pamätal si aj to, že tadiaľ ešte chodievali kombajny a družstevníci ich prosili, aby si tento sporný úsek neohradili z dôvodu umožnenia prejazdu poľnohospodárskych strojov, aby sa tieto dokázali dostať hore na žatvu. Podľa žalobcu v 4. rade išlo o kombajn s bočným vysunutým kolesom. Zároveň názorne ukázal, ako sa držal plota v čase, keď tadiaľ prechádzal kombajn. Ako deti sa tu bežne hrávali. Tiež poukázal na to, ako bol postavený ich prístrešok, ktorého strecha siaha presne po hranicu poľnej cesty, ktorá sa využíva na prechod hore k poľu. Tým chcel demonštrovať, že aj ten prístrešok bol postavený presne tak, aby zohľadňoval ich pozemok, bol postavený po jeho hranicu s poľnou cestou.

20. Žalobcovia v 2. a 4. rade na obhliadke zhodne uviedli, že kolíky sú na mieste osadené asi 20 rokov, aby bolo jasné, že pokiaľ siaha ich pozemok. Tieto kolíky časom obmieňajú, keďže v dôsledku poveternostných podmienok hnijú. Ich právny predchodca (otec) v tomto páse medzi kolíkmi a bielym pletivom vysadil orechy, čerešne, slivku a krík ríbezľí. Plody riadne zbierali a užívali.

21. Svedok Q. W., K.. XX.XX.XXXX, v priebehu obhliadky uviedol, že ešte ako malý chlapec si pamätá, že tento sporný pozemok patril ešte predchodcom žalobcov, volali sa V.. Tadiaľ chodil s kravami na

pašu, pretože hore mali pozemky. Pamätal si, ako mu stará pani Potocká pripomínala, aby kravy hnal obďalej, aby jej nevyžierali trávu z jej pozemku. Vždy pripomínala, že keď ich kravy prechádzajú cez jej pozemok, robia blato a rozdupávajú trávu. Svedok tiež uviedol, že s kravami tadiaľto chodil od svojich siedmych rokov a bol v tom, že to patrí Potockým, ktorí tú bývali pred S.. Pamätal si, že S. kúpili dom niekedy v roku 1959. Na otázku právneho zástupcu žalobcov uviedol, že cesta, ktorú využíval a ktorá bola mimo pozemku V., bola oveľa užšia ako v súčasnej dobe, zmestil sa na ňu tak jeden rebrinák - voz. Svedok dodal, že bol v tom, že V. patril pozemok od domu až po okraj prístupovej cesty, ktorá ako uviedol, bola široká ako jeden voz, cca 1,5 m od hranice pozemku V. po suseda V.. Po presune smerom nahor svedok uviedol, že keď bol malým chlapcom, tak na poľnej ceste, ktorá sa zatáča smerom nahor, musel vždy na zákrute počkať, či nejde zvrchu a zdola voz, aby sa mohli obísť, pretože tá cesta bola veľmi úzka a hlboká. Tiež dodal, že na pozemku pozdĺž poľnej cesty, ktorá je teraz ohradená z jednej strany kolíkmi a ostnatým drôtom a z druhej strany bielym pletivom, pán Potocký, od ktorého S. kúpili nehnuteľnosti, pásaval kravy.

22. Svedok J. R., K.. XX.XX.XXXX, v priebehu obhliadky uviedol, že si pamätá, že od plota tu bol mierny svah, ako dieťa sa tu hrával s S.i a nato nadväzoval pás smerujúci k rodinnému domu, po ktorom S. chodili s vozom, či autom, veľmi natesno, pretože potom nasledoval hlboký úvoz (poľná cesta), po ktorej chodili s traktorom na pole hore. Vždy bol v tom, že tento pozemok patrí S.. Tiež si spomenul, že tá prístupová cesta, ktorá išla pozdĺž pozemku S. vytvárala akoby alej, pretože tie stromy od pozemku V. sa nakláňali, resp. prekryvali prístupovú cestu vedúcu k horným pozemkom.

23. Svedok Q. S., K.. XX.XX.XXXX, B. priebehu obhliadky uviedol, že do rodiny S. sa priženil pred 30 rokmi a pamätá si, že od plota bol taký svah a potom prístupová cesta k domu, ktorá susedila s poľnou prístupovou cestou k horným pozemkom, hore na pole. Pamätal si, že odjakživa to patrilo S.. Aj z rozprávania právneho predchodcu žalobcov, jeho svokra, vedel, že družstevníci ich prosili, aby pozemok neohradzovali, aby tadiaľ mohli prechádzať stroje hore na pole. Na otázku právneho zástupcu žalobcov uviedol, že prístrešok postavený na spornej časti pozemku, na prístupovej ceste k rodinnému domu tam bol postavený už v čase, keď sa tu priženil. Svedok si tiež spomenul, že asi pred 8 rokmi, keď sa pripájalo na kanalizáciu, žiadali vodárov, aby im pozdĺž plota cez prístupovú cestu vykopali jamu pre prípojku. Títo im však uviedli, že to si má každý na svojom pozemku vykopáť sám. Vtedy nikto nekontaktoval žalovaného ako vlastníka. Oni tú jamu napokon vlastnoručne vykopali.

24. Svedkyňa Q. S., K.. XX.XX.XXXX, v priebehu obhliadky uviedla, že pred 30 rokmi sa vydala do rodiny S., pričom si pamätala, že táto prístupová cesta je jedinou prístupovou cestou k rodinnému domu. Vyjadrila presvedčenie, že pozemok patrí S., sú tu ich mozole, práca a peniaze. Poukázala na to, že napr. u O., myslí, že je to adresa F. X, tak tam sa robila asfaltka až za ich bránku, pretože vždy sa vedelo, že tá prístupová cesta je mestská. V prípade S. taká situácia nebola, pretože všetci boli v tom, že pozemok je S.. Podľa jej vedomostí vo vyššej časti prístupovej cesty je trávnatý porast, o ktorý sa žalobcovia od nepamäti starajú a kosia ho. Tiež si pamätala, že prístrešok, ktorý je postavený po celej šírke „spornej prístupovej cesty“, je tam odvtedy, čo sa tu vydala. Okrem toho si spomenula, že ešte ako malé dieťa sa chodievala s otcom lyžovať na V. a chodili po úvoze, ktorý je hneď v susedstve prístupovej cesty, ktorá vždy patrila S..

25. Z listu vlastníctva č. XXXXX, k. ú. Bardejov, obec Bardejov, okres Bardejov, vyplýva, že právny predchodca žalobcov (otec a manžel) bol zapísaný ako vlastník parciel registra „C“ č. XXXX o výmere 909 m², záhrady a č. XXXX o výmere 229 m², zastavané plochy a nádvoria a rodinného domu, súpisné číslo XXXX, postaveného na parcele č. XXXX. Ako titul nadobudnutia je uvedené: Komplexné zakladanie právnych vzťahov EN - v.z. XXX/XX, Rozhodnutie Správy katastra Bardejov č. X/XXXX zo dňa 24.07.2006 G. XXXX/XXXX. V súčasnej dobe je vlastníčkou uvedených nehnuteľností manželka nebohého právneho predchodcu žalobcov, žalobkyňa v 5. rade, titulom dedenia, čo vyplýva z aktuálneho výpisu LV č. XXXXX, k. ú. Bardejov (č.l.401-403).

26. Z fotokópie originálu LV č. XXXXX, k. ú. Bardejov, súd zistil, že právny predchodca žalobcov (otec a manžel) bol zapísaný ako vlastník v podiele 1/1 k stavbe - rodinnému domu, súpisné číslo XXXX, postaveného na parcele registra „C“ č. XXXX, s č. zmeny XXXX/XX. Tiež bol zapísaný ako vlastník parciel registra „C“ č. XXXX o výmere 909 m², záhrady, s č. zmeny XXXX/XX a č. XXXX o výmere 229 m², zastavané plochy a nádvoria, s č. zmeny XXXX/XX.

27. Z pozemkovoknižnej vložky č. XXXX, k. ú. Bardejov vyplýva, že podľa kúpnej zmluvy zo dňa 03.03.1960, rozhodnutia ONV v Bardejove zo dňa 01.04.1960, číslo pôd. XXXX/XXXX, ako aj geometrického plánu OMS v Bardejove zo dňa 03.03.1960, sa zapisujú parcely č. XXXX U. XXXX/X odpísané z vložky č. XXX tejto knihy a vlastnícke právo sa vkladá v prospech právneho predchodcu žalobcov (V. S.) v celosti.

28. Z knihovnej žiadosti právneho predchodcu žalobcov doručenej Ľudovému súdu v Bardejove dňa 13.07.1961 okrem iného vyplýva, že súd povolil v pozemkovej knihe katastrálneho územia obce Bardejov zápis podľa Kúpnej zmluvy zo dňa 03.03.1960, rozhodnutia ONV v Bardejove z 01.04.1960 č. V. a geometrického plánu OMS v Bardejove zo dňa 03.03.1960, vo vložke XXX, a to tak, že parcela číslo XXXX a novovytvorená parcela číslo XXXX/X o výmere 631 m² sa odpisuje do novej vložky číslo XXXX tejto knihy. V novej vložke číslo XXXX sa zapisujú parcely číslo XXXX, XXXX/X odpísané z vložky XXX tejto knihy a vlastnícke právo sa vkladá v prospech Právneho predchodcu žalobcov, na celok, za nadobúdaciu cenu 49.000,00 Kčs. Kúpna zmluva bola registrovaná na Štátnom notárstve v Bardejove pod číslom Pt. XXX/XXXX.

29. Z pozemkovoknižnej vložky č. XXXX, k. ú. Bardejov, z časti A. Majetková podstata vyplýva zápis parciel číslo XXXX, dom čp. XXX, dvor Za novým mlynom o výmere 170 m² a číslo XXXX/X, záhrada Za novým mlynom, o výmere 631 m². Z časti B. Vlastníctvo vyplýva, že vlastníctvo k uvedeným parcelám svedčí v prospech právneho predchodcu žalobcov (V. S.Ľ.). Zároveň zo záznamu na tejto vložke je zistiteľný zápis LV č. XXXX, vykonaná zmena 365/81.

30. Z fotokópie originálu LV č. XXXX, k evid. listu č. XXX, položka vykonaných zmien Č.. XXX/XX vyplýva, že právnenému predchodcovi žalobcov svedčalo vlastnícke právo k parcele č. XXXX o výmere 229 m², zastavané plochy a rodinnému domu čs. XXXX, ako aj k parcele č. XXXX o výmere 909m², záhrady. V poznámkach „D“ je uvedené: Poz. kn. záp. Č.. XXXX, mpč. XXXX, XXXX/X - XXX/XX.

31. Z pozemkovoknižnej vložky č. XXX, k. ú. Bardejov, z časti A. Majetková podstata vyplýva, že je na nej (okrem iného) zapísaná parcela číslo XXXX, dom čp. XXX a dvor Za novým mlynom o výmere 170 m² a parcela číslo XXXX/X, záhrada Za novým mlynom, o výmere 631 m². Z časti B. Vlastníctvo je zrejmé, že vlastníctvo svedčí X.A. V. a žene G. S., titulom kúpy 30.03.1904, čd XXXX. Podľa kúpnej zmluvy obsiahnutej v zápisnici Štátneho notárstva v Bardejove zo dňa 28.04.1955 a rozhodnutia ONV v Bardejove zo dňa 20.11.1957 číslo pôd XXX/XX, vlastnícke právo k uvedeným parcelám svedčí: Q. Š., Y. V., Q. Q., Y. V., U. V., Y. V. U. X. Z., Y. V., každá po 1.

32. Podľa rozhodnutia odboru pôdohospodárstva rady Okresného národného výboru v Bardejove č. Pôd.-XXXX/XXXX zo dňa 01.04.1960 (č.l. 189) bolo udelené privolenie k prevodu nehnuteľností v k. ú. Bardejov, v pozemkovoknižnej vložke č. XXX, na základe kúpnej zmluvy zo dňa 03.03.1960, uzavretej v Bardejove medzi Q. Š. a spol. ako scudziteľmi a V. S. (právnym predchodcom žalobcov) ako nadobúdateľom.

33. Z odpisu kúpnej zmluvy uzatvorenej v Bardejove dňa 03.03.1960 (č. l. 190) vyplýva, že predávajúce Q. Š., rod. V., Q. Q., Y. V., U. V., Y. V. U. X. Z., Y. V. na jednej strane a kupujúci právny predchodca žalobcov uzavreli kúpnu zmluvu, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti zapísané v pozemkovoknižnej vložke obce Bardejov č. XXX, a to tá časť týchto nehnuteľností, ktorá bola označená v inžinierskom pláne H.. P., parcela č. XXXX o výmere 170 m² a parcela č. XXXX/X o výmere 631 m² za kúpnu cenu 49.000,00 Kčs. V bode 6./ tejto zmluvy je uvedené, že kupujúci vstúpi do držby nehnuteľností hneď po zaplatení kúpnej ceny. Z bodu 8./ tejto kúpnej zmluvy vyplýva, že predávajúce súhlasne prehlasujú, že nehnuteľnosti sú ich vlastníctvom na základe zmluvy uzavretej s X. V. dňa 28.04.1955. Súčasťou tejto zmluvy bol aj Geometrický plán zo dňa 03.03.1960, pre katastrálne územie Bardejov (č. l. 191, aj č.l. 216), z ktorého vyplýva „doterajší stav“ vl. č. XXX, parcela číslo XXXX o výmere 170 m² a parcela č. XXXX o výmere 6095 m², „nový stav“ parcela č. 1XXX o výmere 170 m² a parcela č. XXXX/X o výmere 631 m², vlastníctvo v prospech V. S. (právny predchodca žalobcov). Okrem toho boli vytvorené aj ďalšie nové parcely č. XXXX/X o výmere 1315 m² (X. Z.), č. XXXX/X o výmere 1300 m² (Q. Q.), č. XXXX/X o výmere 1310 m² (U. V.), č. XXXX/X o výmere 1320 m² (Q. Š.á), č. XXXX/X o výmere 219 m² (Q. W.).

34. Zo Zmluvy o poskytnutí štátneho príspevku na individuálnu bytovú výstavbu občanovi(om) - stavebníkovi(om) a obmedzení prevodu nehnuteľností zo dňa 02.07.1990 vyplýva poskytnutie štátneho

príspevku na prístavbu rodinného domu so získaním jednej bytovej jednotky, a to v prospech právneho predchodcu žalobcov a jeho manželky (žalobkyne v 5. rade).

35. Rozhodnutím Správy katastra Bardejov č. X/XXXX zo dňa 24.07.2006 bol schválený register obnovenej evidencie pozemkov v k. ú. Bardejov.

36. Z listinného dôkazu ROEP - Parcely predmetu konania určeného operátu, k. ú. Bardejov (č. I. 60) vyplýva, že pri parcele XXXX/X je uvedená poznámka: pôvodné mpč. XXXX/X.

37. Z pozemkovoknižnej vložky č. XX, k. ú. Bardejov, z časti A. Majetková podstata vyplýva aj zápis parcely č. XXXX/X, pod bežným číslom XX, s označením „Poľná cesta Za novým mlynom“. Z časti B. Vlastníctvo tejto vložky vyplýva, že ako vlastník je uvedený žalovaný aj pokiaľ ide o nehnuteľnosť uvedenú pod r. č. XX.

38. Z čiastočného výpisu z listu vlastníctva, ako aj z fotokópie originálu LV č. 1XXXX (č.l. 54-57), k. ú. Bardejov, obec Bardejov, okres Bardejov, vyplýva, že žalovaný je zapísaný ako vlastník parcely registra „E“ č. XXXX/X o výmere 1025 m², orná pôda.

39. Listom zo dňa 13.03.2013 právny predchodca žalobcov žiadal žalovaného o odkúpenie parcely EKN č. XXXX/X na ulici Gróner v Bardejove, ktorá slúži ako prístupová cesta k domu č. XXXX/XX. Na základe toho žalovaný listom zo dňa 30.09.2013 oznámil právnemu predchodcovi žalobcov, že mestské zastupiteľstvo na zasadnutí dňa 26.09.2013 túto žiadosť neschválilo.

40. Z predloženej fotodokumentácie (č.l. 7-8) vyplýva, že rodinný dom žalobcov je oplotený bielym plotom, za ktorým z vonkajšej strany nasleduje mierny svah, potom vydláždená prístupová cesta vedúca k rodinnému domu, po šírke ktorej je postavený drevený prístrešok, prístupová cesta je od poľnej cesty oddelená drevinami a miernym svahom.

41. Z Geometrického plánu č. XX/XXXX zo dňa 04.04.2012 vyhotoveného Ing. U. O. GEOPLÁN vyplýva, že tento bol vyhotovený za účelom zriadenia vecného bremena práva prechodu a prejazdu cez pozemok - parcelu číslo XXXX/X.

42. Z Geometrického plánu č. XX/XXXX zo dňa 16.04.2019 vyhotoveného Ing. V. O. GEOPLÁN, úradne overeného dňa 02.05.2019, vyplýva, že tento bol vyhotovený za účelom oddelenia pozemku p. č. XXXX/X a určenia vlastníckeho práva. Z „doterajšieho stavu“ vyplýva, že na LV č. 1XXXX bola zapísaná parcela registra KN-E č. XXXX/X o výmere 1025 m², orná pôda a parcela registra KN-C č. XXXX o výmere 1241 m², zastavaná plocha. Zo „zmien“ vyplýva, že parcela č. XXXX/X o výmere 215 m² bola vytvorená z parcely č. XXXX/X s výmerou 215 m². „Nový stav“: parcela č. XXXX/X o výmere 810 m², orná pôda, parcela č. XXXX/X o výmere 215 m², zastavaná plocha, vo vlastníctve Q. S. (žalobkyňa v 5. rade). Parcela č. XXXX/X o výmere 1026 m², zastavaná plocha, parcela č. XXXX/X o výmere 215 m², zastavaná plocha, vo vlastníctve Q. S. (žalobkyňa v 5. rade).

43. Z výpisu z katastrálnej mapy (č.l.4) vyplýva, že parcela č. XXXX je graficky znázornená modrou farbou ako prístupová cesta k rodinnému domu postavenému na parcele č. XXXX a ako poľná cesta. Žltou farbou je na nej vyznačený prístrešok s nízkym oplotením.

44. Z oznámenia Notárskeho úradu JUDr. X. Z., Dnot 210/2018, 5D/66/2017 zo dňa 18.01.2018 (č.l. 192) vyplýva, že právny predchodca žalobcov V. S., K.. XX.XX.XXXX, K. O. F. XXXX/XX, zomrel dňa XX.XX.XXXX. Oprávnení dediči ako dedičia zo zákona v 1. dedičskej skupine sú deti a manželka poručiteľa, a to žalobcovia v 1. až 9. rade.

45. Podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku, Žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

46. Podľa § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.06.2016, Návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

47. Podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

48. Podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

49. Podľa 134 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť. Do doby podľa odseku 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca. Pre začiatok a trvanie doby podľa odseku 1 sa použijú primerane ustanovenia o plynutí premĺčacej doby.

50. Naliehavý právny záujem sa viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu; záver súdu o (ne)existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu predpokladá teda posúdenie, či podaná určovacia žaloba je procesne prípustným nástrojom ochrany jeho práva a či snád' spornosť neodstraňuje a len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie. Naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení treba skúmať predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním žaloby a konečný zmysel navrhovaného rozhodnutia (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 241/2008 zo dňa 04.03.2009).

51. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 26/2007 konštatoval, že kto je dedičom poručiteľa (do úvahy prichádzajúcim dedičom) má naliehavý právny záujem na určení, že určitá vec (hnuteľná alebo nehnuteľná) patrí do dedičstva po poručiteľovi aj proti osobe, ktorá nie je poručiteľovým dedičom.

52. Súd konštatuje, že žalobcovia preukázali naliehavý právny záujem na určovacej žalobe, keďže v okolnostiach tohto prípadu je určovacia žaloba najvhodnejším právnym prostriedkom ochrany ich práv a nenastoluje situáciu, ktorá by znamenala množenie ďalších súdnych sporov. Rozhodnutie súdu o žalobe na určenie práva je spojené s právnymi následkami znamenajúcimi odstránenie spornosti práva a odstránenie právnej neistoty. Žalovaný namietal, že právny predchodca žalobcu nezdôvodnil existenciu naliehavého právneho záujmu, keďže uviedol, že dôvodom na podanie žaloby sú susedské spory. Pozornosti súdu však neušlo, že právny zástupca pôvodného žalobcu zároveň argumentoval tým, že evidenčný stav nezodpovedá stavu právnomu, nakoľko podľa jeho názoru pôvodný žalobca sa stal vlastníkom spornej časti parcely vydržaním najneskôr dňa 01.01.1992. Súd zastáva názor, že týmito slovami žalobca popísal existenciu naliehavého právneho záujmu.

53. Intervenient na strane žalovaného prostredníctvom svojho právneho zástupcu popieral vykonateľnosť petitu, ktorý uplatnili žalobcovia. V tejto súvislosti tvrdil, že žaloba mala byť koncipovaná tak, že k polovici pozemku sa mala domáhať určenia vlastníckeho práva manželka právneho predchodcu a vo vzťahu k druhej polovici sa mali domáhať, že vec patrí do dedičstva po nebohom poručiteľovi

54. Na tomto mieste považuje súd za potrebné zdôrazniť, že ak ide o spor na jednej strane medzi dedičmi, ktorí sa domnievajú, že určitú vec, napríklad nehnuteľnosť, mali nadobudnúť titulom dedenia po svojom poručiteľovi a na strane druhej osobou, ktorá je evidovaná ako aktuálny vlastník predmetnej nehnuteľnosti, cieľ, ktorý dedičia sledujú, je dosiahnutie zmeny zápisu v katastrí nehnuteľností v ich prospech. V okolnostiach takýchto prípadov ide o určenie dedičského práva žalobcu vo vzťahu ku konkrétnej veci (hnuteľnej alebo nehnuteľnej), ktorá ku dňu rozhodnutia súdu nebola predmetom dedičského konania, a pri ktorej existuje spornosť o tom, či vec patrí do dedičstva po poručiteľovi, a teda či žalobca ako dedič má k veci dedičské právo.

55. Vychádzajúc z uvedeného je súd toho názoru, že petit žaloby, ktorou sa žalobcovia ako oprávnení dedičia domáhajú určenia, že časť spornej parcely patrí do dedičstva po nebohom poručiteľovi, je relevantný a súd je povolaný o takomto návrhu rozhodnúť.

56. Súd pripúšťa, že relevantný by bol aj petit, že sporná časť parcely patrí do zaniknutého a nevyporiadaneho bezpodielového spoluvlastníctva manželov žalobkyne v 5. rade a jej zosnulého manžela V. S., K.. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom F. XX, Bardejov.

57. Podľa názoru súdu formulácia tohto petitu nemá zásadný význam, pretože v rámci dedičského konania o spornej časti parcely by došlo aj k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov tak, ako to má na mysli § 195 a násl. Civilného mimosporového poriadku.

58. Jednou z iných právnych skutočností, na základe ktorej dochádza k nadobudnutiu vlastníctva k veci v zmysle § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, je aj vydržanie.

59. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že právny predchodca žalobcov, ktorý zomrel dňa 21.09.2017, bol zapísaný ako vlastník parcel registra „C“ č. XXXX o výmere 909 m², záhrady a č. XXXX o výmere 229 m², zastavané plochy a nádvoria a rodinného domu, súpisné číslo XXXX, postaveného na parcele č. XXXX, čo je zrejmé z LV č. XXXXX, k. ú. Bardejov, obec Bardejov, okres Bardejov. Súd mal tiež preukázané, a to z fotokópie originálu LV č. XXXX (k evid. listu č. 326, položka vykonaných zmien č. XXX/XX), že pokiaľ ide o parcely vo vlastníctve právneho predchodcu žalobcov č. XXXX o výmere 229 m², zastavané plochy, na ktorej je zároveň postavený rodinný dom a č. XXXX o výmere 909 m², záhrady, ide o pôvodné mpč. parcely XXXX, XXXX/X - XXX/XX, zapísané v pozemkovoknižnej vložke č. XXXX. Z označenej pozemkovoknižnej vložky č. XXXX, k. ú. Bardejov, z časti A. Majetková podstata, ktorej súčasťou boli parcely číslo XXXX, dom čp. XXX, dvor Za novým mlynom o výmere 170 m² a číslo XXXX/X, záhrada Za novým mlynom, o výmere 631 m², mal súd (z časti B. Vlastníctvo) preukázané vlastníctvo týchto parcel v prospech právneho predchodcu žalobcov (V. S.). Súd mal tiež preukázané, že právny predchodca žalobcov nadobudol k označeným parcelám vlastnícke právo na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 03.03.1960 medzi ním ako kupujúcim a predávajúcimi (Q. Š., Y. V., Q. Q., Y. V., U. V., Y. V. U. X. Z., Y. V.), ktoré týmto naňho previedli vlastnícke právo k nehnuteľnostiam zapísaným v pozemkovoknižnej vložke obce Bardejov č. XXX.

60. Súd mal tiež preukázané, a to z fotokópie originálu LV č. XXXXX, k. ú. Bardejov, vlastníctvo žalovaného vo vzťahu k parcele registra „E“ č. XXXX/X o výmere 1025 m², orná pôda, ktorá vznikla, tak ako to vyplýva z registra obnovenej evidencie pozemkov, z pôvodnej mpč. XXXX/X, zapísanej v pozemkovoknižnej vložke č. XX, k. ú. Bardejov, pod bežným číslom XX s označením „Poľná cesta Za novým mlynom“, o výmere 2493 m². Skutočnosť, že v prípade parcely E-KN č. XXXX/X ide o parcelu C-KN č. XXXX, nebola sporná a navyše táto totožnosť vyplýva z kópie katastrálnej mapy na parcelu č. XXXX zo dňa 21.10.2014 (č.l. 33) a z kópie mapy z určeného operátu na parcelu č. XXXX/X (č.l. 62), pričom totožnosť parcely mal súd preukázanú aj z oznámenia žalovaného o nevyhovení žiadosti právneho predchodcu žalobcov na odkúpenie prístupovej cesty k rodinnému domu ako časti parcely E-KN č. XXXX/X, resp. C-KN č. XXXX.

61. Súd mal preukázané, že v priebehu konania právny predchodca žalobcov (manžel a otec) zomrel, preto súd na ich návrh pokračoval s nimi v konaní na strane žalobcov.

62. Právny predchodca žalobcov a žalobcovia tvrdili, že nehnuteľnosti kúpili od V. a že títo im pri predaji vymienili, kam siahajú hranice predmetu kúpy. Žalobcovia tvrdili svoju dobromyseľnosť od samého počiatku, pričom poukázali na zákonnú domnienku dobromyseľnosti podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Tvrdili, že žalovaný neprodukoval žiaden dôkaz, ktorý by túto domnienku vyvrátil. Súd sa s uvedeným nestotožňuje, nakoľko žalovaný od začiatku konania spochybňoval poctivosť a dobromyseľnosť právneho predchodcu žalobcov v súvislosti s nadobudnutím vlastníckeho práva k spornej časti parcely - k parcele CKN č. XXXX/X, o výmere 215 m², zastavané plochy nádvoria, k. ú. Bardejov. Žalovaný tvrdil, že v tomto ohľade nemôže postačovať subjektívny pocit právneho predchodcu žalobcov o tom, že mu vec patrí. Musí byť vzhľadom na všetky okolnosti v dobrej viere, že mu vec patrí. Podľa názoru žalovaného tomu tak nemohlo byť, pretože právny predchodca žalobcov by získal viac, ako kúpil.

63. Žalovaný súčasne tvrdil, že právny predchodca nesplnil ani jednu z podmienok vydržania vlastníckeho práva, ktorými sú dobromyseľnosť, že mu vec patrí, vydržacia doba a spôsobilý predmet vydržania. Súd na tomto mieste považuje za významné uviesť, že aj napriek tomuto konštatovaniu

žalovaného nebolo v priebehu sporu sporné uplynutie vydržacej doby ani spôsobilosť predmetu vydržania. Spornou bola otázka dobromyseľnosti a poctivosti právneho predchodcu žalobcov.

64. Hoci otázka uplynutia vydržacej doby nebola medzi stranami sporná, súd z hľadiska historických súvislostí považuje za potrebné pre doplnenie kontextu naznačeného právneho problému dodať, že v uhorskom práve, ktoré platilo na Slovensku do 31.12.1950, sa pre vydržanie vyžadovala nepretržitá dobromyseľná držba v trvaní 32 rokov. Podmienky držby boli nasledovné: 1. držobná spôsobilosť nadobúdateľa, 2. nehnuteľnosť spôsobilá na vydržanie, 3. dobromyseľnosť, ktorá sa predpokladala, teda len zlý úmysel nadobúdateľa vylučoval vydržanie, 4. uchopenie sa držby, 5. nepretržitosť držby v trvaní vyžadovanej zákonom. Podľa uhorského práva nadobudol teda vlastnícke právo k nehnuteľnosti bez zapísania do pozemkovej knihy ten, kto nehnuteľnosť po dobu 32 rokov mal ako svoju nepretržite v držbe. Musel ju užívať vo svojom mene. Vydržanie sa prerušovalo aj vtedy, keď v priebehu vydržania bola nehnuteľnosť v pozemkovej knihe prepísaná na základe odplatného prevodu na iného. Vydržanie sa však v takomto prípade neprerušilo, ak nový pozemnoknižný vlastník vedel, že doba vydržania plynie, alebo o tom nevedel iba z hrubej nedbanlivosti. Pri skutočnej držbe sa predpokladalo, že je v súlade s právom a že je poctivá, opak sa musel preukázať.

65. Občiansky zákonník č. 141/1950 Zb. obmedzil predmet vydržania a odlišne upravil vydržacie doby. V prípade nehnuteľností sa vyžadovala 10 ročná doba, pričom vydržanie nehnuteľností v socialistickom vlastníctve bolo vylúčené. Vydržacie doby, ktoré začali plynúť pred 01.01.1951 podľa predtým platného uhorského práva, skončili najneskôr uplynutím vydržacej doby platnej pre vydržanie nehnuteľností, t.j. k 01.01.1961 (§ 566 OZ z r. 1950).

66. Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v pôvodnom znení vydržanie neupravoval. Preto bolo potrebné vychádzať z toho, že po 01.04.1964 nebolo možné vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nadobudnúť vydržaním, a to ani vtedy, ak vydržacia doba začala plynúť pred 01.04.1964, t.j. za účinnosti predchádzajúceho občianskeho zákonníka. Zák. č. 131/1982 Zb. s účinnosťou od 01.04.1983 bol novelizovaný Občiansky zákonník, na základe ktorého platilo, že nepretržitou 10 ročnou držbou pozemku vydržala fyzická osoba vlastnícke právo k pozemku pre štát a sama nadobudla právo na uzavretie dohody o osobnom užívaní pozemku. Tento zákon zaviedol princíp započítateľnosti doby držby pred jeho účinnosťou, vydržacia doba však neskončila skôr než za rok po jeho účinnosti, t.j. 31.03.1984 (§ 865 ods. 3 OZ). Súčasná úprava vydržania zavedená zákonom č. 509/1991 Zb. obnovila od 01.01.1992 tradičné dôsledky spojené s vydržaním. Podľa § 872 ods. 6 OZ možno do vydržacej doby podľa § 134 započítať aj dobu držby uskutočnenej pred 01.01.1992.

67. Nevlastník veci sa považuje za oprávneného držiteľa vtedy, ak sa jeho držba opiera o nejaký právny titul (iný ako vlastnícky) a prípadne aj vtedy, ak v dobrej viere opiera svoju držbu o domnelý právny titul. Rozlišujúcim kritériom, či ide o držbu oprávnenú, alebo neoprávnenú je dobrá viera držiteľa v tom, že mu držaná vec patrí, resp. jej absencia. Existencia dobrej viery, t.j. dôvodné presvedčenie držiteľa, sa posudzuje objektívne. Ustanovenie § 130 ods. 1 OZ vyžaduje, aby oprávnený držiteľ bol v dobrej viere so zreteľom na všetky okolnosti. Dobromyseľnosť oprávneného držiteľa musí vyplynúť z posúdenia všetkých okolností, za ktorých došlo k držbe a za ktorých držba prebiehala. Nejde tu teda o to, že niekto bol v konkrétnej situácii skutočne v dobrej viere, že mu vec patrí, ale o to, či okolnosti daného prípadu nasvedčujú, že sa niekto správal ako oprávnený držiteľ. Dobromyseľnosť oprávneného držiteľa podľa Občianskeho zákonníka (zákon č. 141/1950 Zb, účinný od 01.01.1951 do 31.03.1964) a súčasného právneho stavu musela, resp. musí byť daná počas celého plynutia vydržacej doby. V prípade pochybností platí vyvrátiteľná právna domnienka, že ide o držbu oprávnenú.

68. V konaní o posúdenie oprávnenosti držby sú často dané skutočnosti umožňujúce s istou mierou presvedčivosti zdôvodniť ako dobrú vieru, tak jej nedostatok. Rozhodnutie vo veci je tak v zásade na úvahe súdu, ktorá však musí byť riadne odôvodnená, a najmä sa musí vysporiadať so všetkými významnými skutočnosťami, svedčiacimi pre existenciu objektívnej dobrej viery, prípadne ju vyvracajúcimi (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo/3425/2012).

69. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo 751/2011, ktorým argumentovali aj žalobcovia okrem iného vyplýva: „Ak sa nadobúdateľ nehnuteľnosti chopí držby časti susednej parcely, ktorú nenadobudol, môže byť so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že je vlastníkom aj tejto časti. Jedným z hľadísk pre posúdenie ospravedlniteľnosti chyby držiteľa je v takom prípade aj pomer plochy

kúpeného a skutočne držaného pozemku. Nie je možné stanoviť jednoznačné hľadisko na posúdenie, aký pomer plôch kúpeného a skutočne držaného pozemku vylučuje dobrú vieru nadobúdateľa o tom, že drží len kúpený pozemok. Každý prípad treba posúdiť individuálne. Oprávnenú držbu nemožno vylúčiť ani v prípade, ak výmera držaného pozemku dosahuje až 50 % výmery pozemku kúpeného, výnimočne aj viac (napríklad ak pôjde o pozemok nepravidelného tvaru v neprehľadnom teréne, alebo držiteľ bol do omylu uvedený znalcom)“.

70. Najvyšší súd SR sa v uznesení sp. zn. 4Cdo/120/2019 zo dňa 27.08.2019 zaoberal otázkou kolízie formálneho a materiálneho poňatia veci, ktorá sa týkala vydržania vlastníckeho práva k „zabudutej“ parcele, ktorá bola právnym predchodcom žalovanej spolu s oplotením ďalších nehnuteľností prenechaná príslušnými orgánmi do osobného užívania a následne predaná žalovanej ako súčasť nehnuteľností ohraničenej oplotením, hoci na liste vlastníctva zapísaná nebola. Najvyšší súd v označenom rozhodnutí konštatoval aj toto: „Dobromyseľnosť je presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, keď si napríklad prisvojuje určitú vec alebo ňou disponuje (porov. § 129 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ide teda o psychický stav, o vnútorné presvedčenie subjektu, ktoré samo osebe nemôže byť predmetom dokazovania. Predmetom dokazovania môžu byť skutočnosti vonkajšieho sveta, prostredníctvom ktorých sa vnútorné presvedčenie prejavuje navonok, teda okolnosti, z ktorých možno vyvodiť presvedčenie nadobúdateľa o dobromyseľnosti, že mu vec patrí. Okolnosťami, ktoré budú svedčiť pre záver o existencii dobromyseľnosti, budú spravidla okolnosťami týkajúcimi sa právneho dôvodu nadobudnutia a svedčiace o poctivosti nadobúdateľa. Na rozdiel od preukazovania vlastníctva nebude treba, aby preukazoval platný právny dôvod nadobudnutia, riadny prechod vlastníctva, ale len okolnosti svedčiace o poctivosti nadobudnutia; v tom je základný rozdiel medzi ochranou vlastníctva a ochranou držby (R 45/1986). Nadobúdateľ svoju dobrú vieru nemusí ani preukazovať, lebo aj v pochybnostiach platí, že držba je oprávnená (§ 130 ods. 1 in fine Občianskeho zákonníka). Na tom, kto nadobudnutie v dobrej viere popiera, bude, aby túto domnienku vyvrátil (porov. 4 Cdo 102/2017, bod 17). Pre vydržanie je rozhodujúci stav v prírode, v akom držiteľ po zákonom predpísanú minimálnu dobu 10 rokov s pozemkom nakladá ako so svojím a je so zreteľom k všetkým okolnostiam v dobrej viere, že mu tento pozemok v príslušných hraniciach určených v prírode vlastnícky patrí“.

71. Ústavný súd SR v náleze sp. zn. II. ÚS 484/2015 zo dňa 14.11.2018 okrem iného judikoval: „ ... pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ mohol byť objektívne presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Nemôže byť teda rozhodujúce, že pritom nesplnil zákonné podmienky. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi. Spravidla je preto rozhodujúce, že držiteľ za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie, alebo preukázateľne išlo o dar ako bezodplatné plnenie“.

72. V tomto prípade sa právny predchodca stal vlastníkom parcel č. 1170 o výmere 170 m² a č. XXXX/X o výmere 631 m² za kúpnu cenu 49.000,00 Kčs, a to na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 03.03.1960 medzi ním ako kupujúcim a predávajúcimi Q. Š., Y. V. a spol. Zo zmluvy nepochybne vyplýva, že išlo o časť nehnuteľností zapísaných v pozemkovoknižnej vložke obce Bardejov č. XXX, ktorá bola označená v inžinierskom pláne. Z tejto zmluvy tiež vyplynulo, že predávajúce prehlásili, že nehnuteľnosti sú ich vlastníctvom na základe zmluvy uzavretej s X. V. dňa 28.04.1955. Prítom z pozemkovoknižnej vložky č. XXX, k. ú. Bardejov bolo zjavné, že X. V. so ženou boli vlastníkami parcely číslo XXXX, dom čp. XXX a dvor Za novým mlynom o výmere 170 m² a parcely číslo XXXX/X, záhrada Za novým mlynom, o výmere 631 m².

73. Podľa názoru súdu v okolnostiach naznačených súvislostí, a to v obsahu právneho titulu, je potrebné hľadať dobromyseľnosť a poctivosť právneho predchodcu žalobcov vykonávať oprávnenú a faktickú moc nad spornou časťou parcely, ktorá podľa vykonaného dokazovania nikdy nebola vo vlastníctve jeho právnych predchodcov. Skutočnosť, že rodina V., ktorá nehnuteľnosti predala právnemu predchodcovi žalobcov niečo tvrdila, čo tvrdia žalobcovia, nemôže sama o sebe založiť jeho dobromyseľnosť. Právny predchodca žalobcov kupoval nehnuteľnosti na prelome 50-tych a 60-tych rokov minulého storočia, teda v období, keď už pre bežného človeka nebola negramotnosť vlastná. Právny predchodca žalobcov, a to s ohľadom na obsah zmluvy a pripojený geometrický plán, musel vedieť, čo a koľko kupuje. Skutočnosť, že začal užívať niečo, čo fakticky nekúpil, nemôže znamenať jeho poctivosť. V tomto smere podľa názoru súdu neobstojí ani tvrdenie žalobcov o tom, že V. predali ich právnemu predchodcovi pozemok s oplotením tak, ako tvrdili, že im patrí. Totiž predložená fotodokumentácia toto tvrdenie

nedosvedčuje, nakoľko pozemok žalobcov je oplotený v stave nezahŕňajúcom rozsah spornej časti parcely. Neobstojí ani tvrdenie, že žalobcovia tak učinili na požiadanie družstevníkov, aby títo vedeli prechádzať v danom úseku poľnohospodárskymi strojmi. Domnienky družstevníkov o tom, komu vec patrí, tiež nesvedčia o dobromyseľnosti právneho predchodcu žalobcu. Svedkovia strany žalobcov (Q. S., Q. S.Ā., J. R.) potvrdili, že aj oni boli v domnení, že prístupová cesta vedúca k rodinnému domu, patrí žalobcom. Išlo však o svedkov - ročníky 1968 a 1969, ktorí už len mohli reprodukovať to, čo im niekto odovzdal. Svedok Q. W., ročník XXXX, mohol vzhľadom na svoj vek aktuálne vnímať vlastnícke, resp. užívacie pomery žalobcov a ich právnych predchodcov. Jeho výpoveďou sa však podľa názoru súdu potvrdil len užívací stav, len jeho názor o tom, komu vec patrí, nakoľko tento nevypovedal, aby bol prítomný pri právnom úkone, od ktorého žalobcovia odvodzujú svoje právo. Tvrdenie svedka Michala Sokola o tom, že už pani Potocká ho napomínala, aby nechodil po „ich“ pozemku, nemôže zakladať dobromyseľnosť a poctivosť držby právneho predchodcu žalobcov. Obsah právneho titulu (kúpnej zmluvy) a s tým spojeného geometrického plánu hovorí v tomto smere jasnou rečou, a to, že právny predchodca žalobcov nemohol byť dobromyseľný, že kúpou bola naňho prevedená aj sporná časť parcely. Tá totiž v zmluve a ani v grafickej časti obsiahnutá nebola. Súd pripúšťa, že vytvorenie hranice poľnej cesty tak, ako ju popísal svedok Q. W., a to v šírke cca 1,5 m mohlo evokovať, že vyššie položená časť nehnuteľnosti (prístupová cesta) je už vo vlastníctve právnych predchodcov žalobcov. Na druhej strane predložená fotodokumentácia zachytáva poľnú cestu na nižšej úrovni od prístupovej cesty k rodinnému domu žalobcov, ale na druhej strane aj rodinný dom žalobcov je z tohto pohľadu v teréne umiestnený akoby o úroveň vyššie od prístupovej cesty. Totožné skutočnosti súd zistil aj v priebehu obhliadky na mieste samom. Preto ani hranice vytvorené v prírode nemôžu podporovať tvrdenie žalobcov o dobromyseľnosti ich právneho predchodcu. Okrem toho aj výmera spornej časti parcely, o ktorú v tomto prípade ide, a to 215 m², nie je zanedbateľná oproti rozsahu vlastníctva právneho predchodcu žalobcov, ktorý predstavuje 1138 m². Žalobcovia sa totiž domáhajú určenia, že plocha zodpovedajúca cca 20% skutočného vlastníctva ich právneho predchodcu, patrí do dedičstva po nebohom. Pritom nejde o pozemok nepriehľadný alebo o pozemok v nepriehľadnom teréne, ktorý by bolo možné len s ťažkosťami identifikovať.

74. Súd v priebehu konania korigoval vyslovený predbežný právny názor opierajúci sa o uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/120/2019 zo dňa 27.08.2019. Súd sa napokon stotožnil s argumentáciou žalovaného a intervenienta na strane žalovaného, že daný prípad nemožno subsumovať pod situáciu, ktorú právne riešil najvyšší súd. V danom prípade nešlo o zabudnutú parcelu, ktorá by tvorila kompaktný oplotený celok s ostatným zvyškom kúpených nehnuteľností. V tomto prípade išlo o časť pozemku - spornú časť parcely, ktorá v kúpnej zmluve uvedená nebola. Podľa dostupných prameňov nebola ani vlastníctvom právnych predchodcov žalobcov (Y. V.), pretože bola vo vlastníctve žalovaného.

75. Na základe uvedených skutočností súd dospel k záveru, že oprávnenosť držby právneho predchodcu žalobcov nebola naplnená, keďže protistrana vyvrátila dobromyseľnosť nadobúdateľa s poukazom na obsah právneho titulu (kúpnej zmluvy z 03.03.1960), z ktorého vyplýva, že právny predchodca žalobcov nemohol byť s ohľadom na všetky okolnosti v dobrej viere, že mu patrí aj sporná časť parcely, keďže táto v zmluve zahrnutá nebola a nebolo preukázané, aby bola súčasťou oploteného alebo inak hranicami vymedzeného pozemku, ktorý bol predmetom kúpy. Súd preto žalobu zamietol (výrok I. rozsudku).

76. O trovách konania v danej veci súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že v celom rozsahu úspešnému žalovanému priznal voči žalobcom v 1. až 9. rade nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o ktorých výške rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením (výrok II. rozsudku).

77. O trovách konania intervenienta na strane žalovaného rozhodol súd podľa § 257 Civilného sporového poriadku tak, že mu nárok na náhradu trov konania nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa. V tejto súvislosti súd prihliadol na charakter sporu, a teda spor medzi žalobcami a žalovaným o tom, že vec patrí do dedičstva po nebohom. Otázka podpory žalovanej strany zo strany intervenienta je síce relevantná, ale vo vzťahu k charakteru sporu nemá zásadný význam. Z hľadiska procesného postavenia a procesnej situácie intervenient sám vyjadril vôľu podporovať v konaní stranu žalovaného. Tým, že prejavil podporu žalovanej strane, musel za toto rozhodnutie vziať aj zodpovednosť a s tým spojené následky, ktoré v tomto ohľade majú dopad na majetkový profit tkvejúci v práve náhrady trov konania. Podľa názoru súdu by za danej situácie bolo nespravodlivé uložiť žalobcom, aby sa podieľali na znášaní trov intervenienta na strane žalovaného (výrok III. rozsudku).

78. O separátnych trovách intervenienta na strane žalovaného, ktoré ako on tvrdil, zavinili žalobcovia, rozhodol súd podľa § 256 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Zásada procesnej zodpovednosti znamená zodpovednosť za trovy konania, ktoré strana sporu zbytočne zavinila. Predpokladom uloženia povinnosti na náhradu trov je, že zavinené porušenie procesnej povinnosti malo za následok trovy, ktoré protistrana vynaložila zbytočne. Intervenient na strane žalovaného si uplatnil nárok na náhradu separátnych trov na základe návrhu zo dňa 29.04.2019 (č.l. 298-299), keď uviedol, že separátne trovy si uplatňuje za pojednávanie konané dňa 19.02.2019, na ktorom sa právny zástupca intervenienta mal riadne zúčastniť. Súd na základe tohto návrhu nepriznal intervenientovi na strane žalovaného nárok na náhradu separátnych trov, nakoľko dňa 19.02.2019 sa žiadne pojednávanie v tejto veci nekonalo a okrem toho v tomto návrhu intervenient na strane žalovaného neuviedol žiadnu okolnosť, na základe ktorej by súd aspoň mohol uvažovať o tom, či takýto nárok opodstatnený je alebo nie (výrok IV. rozsudku). Súd priznal intervenientovi na strane žalovaného nárok na náhradu separátnych trov na základe jeho návrhu zo dňa 03.02.2020, a to za zmarené pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 31.01.2020. Intervenient na strane žalovaného dôvodil tým, že pojednávanie bolo odročené z dôvodu, že až na tomto pojednávaní žalobcovia predložili geometrický plán, úradne overený dňa 02.05.2019, pričom podľa jeho názoru najneskôr dňa 03.05.2019 žalobcovia mohli disponovať žalobným návrhom v súlade s identifikáciou parciel, čo však urobili až dňa 31.01.2020. V danom prípade sa súd stotožnil s názorom intervenienta na strane žalovaného, že jeho trovy spojené s účasťou na tomto pojednávaní nemuseli vzniknúť, ak by žalobcovia konali s náležitou starostlivosťou a geometrický plán by predložili v súdom uloženej lehote do 30.04.2020 (výrok V. rozsudku).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.